

**วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5**
**SCHOOL ADMINISTRATORS' VISION AFFECTING ACADEMIC ADMINISTRATION OF
SCHOOL UNDER NAKHON RATCHASIMA PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 5**

วิชณ นุ่มพรหม¹, บรรจบ บุญจันทร์²

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

Witsanu Noomprom¹, Banjob Boonchan²

Nakhon Ratchasima Rajabhat University

Corresponding Author E-mail : witsanu2537@hotmail.co.th¹, banjjobun21@gmail.com²

(Received : January 26, 2026; Edit : February 4, 2026; accepted : February 5, 2026)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 2) เพื่อศึกษาระดับวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 3) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครู รวม 327 คน ปีการศึกษา 2568 ได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ โดยใช้ขนาดของสถานศึกษา และสุ่มตามสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาและระดับวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วยวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์ และวิสัยทัศน์เชิงสติปัญญา สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีอิทธิพลเชิงบวกต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาโดยเฉพาะด้านการสร้างวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์เป็นตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์สูงสุด โดยมีอิทธิพลเชิงบวก ($b = 0.422$, $\beta = 0.592$, $t = 13.25$, $p = .000$) โมเดลมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุเท่ากับ 0.592 และสามารถอธิบายความแปรปรวนของการบริหารงานวิชาการได้ร้อยละ 34.9 (Adjusted $R^2 = 0.349$) ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าการสร้างวิสัยทัศน์ของผู้บริหารเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษา วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the level of academic administration in schools under the Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 5, 2) to examine the level of school administrators' vision in schools under the Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 5 and 3) to develop a predictive equation for administrators' vision affecting the academic administration of schools under the Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 5. The sample were 327 people, in the academic year 2025. The sample size was stratified random sampling based on school size, and the participants were then proportionally selected from each stratum. The instrument for collecting the data was a questionnaire. The statistics used to analyze the data were frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, Pearson product moment correlation coefficient, and stepwise multiple regression analysis.

The research findings indicated that the overall level of academic administration and the overall level of school administrators' vision were at a high level. Furthermore, administrators' vision in terms of vision creation, which comprises creative vision and intellectual vision, significantly predicted academic administration at the .01 level, exerting a positive influence on academic administration. Among these predictors, creative vision demonstrated the strongest predictive power and showed a positive effect. ($b = 0.422$, $\beta = 0.592$, $t = 13.25$, $p = .000$). The regression model yielded a multiple correlation coefficient of 0.592 and explained 34.9% of the variance in academic administration (Adjusted $R^2 = 0.349$), which was considered a moderate level. These findings indicate that administrators' vision, particularly the ability to create a creative vision, is a significant factor influencing academic administration in schools.

Keywords: Academic administration, School administrators, Administrators' vision

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

คุณภาพการศึกษาถือเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อรับมือกับพลวัตของโลกในศตวรรษที่ 21 สถานศึกษาต้องทำหน้าที่เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่ขับเคลื่อนด้วยวิสัยทัศน์อันชัดเจนของผู้บริหาร ซึ่งวิสัยทัศน์ดังกล่าวต้องถูกแปรเปลี่ยนสู่การปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการ ครอบคลุมตั้งแต่การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง การออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางไปจนถึงการวัดผลและประเมินผลที่สะท้อนศักยภาพที่แท้จริงของผู้เรียนอย่างรอบด้าน ขณะเดียวกัน การขับเคลื่อนคุณภาพจะเกิดขึ้นได้ผ่านการนิเทศการศึกษาเชิงสร้างสรรค์ที่เป็นกัลยาณมิตร ควบคู่ไปกับการส่งเสริมให้เกิดการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีอย่างชาญฉลาด ตลอดจนผลักดันให้การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษากลายเป็นวัฒนธรรมองค์กรที่นำไปสู่การพัฒนาอย่างไม่หยุดนิ่ง ปัจจัยทั้งหมดนี้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ที่เฉียบคมและกว้างไกล สามารถถ่ายทอดสู่แนวทางปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมได้ เพราะความสำเร็จของการจัดการศึกษาและคุณภาพของผู้เรียนล้วนขึ้นอยู่กับการบริหารงานวิชาการ (ลัดดา วงศ์กระจ่าง, 2567)

ทว่าในสภาพปัจจุบันสภาพการณ์ของการศึกษาไทยที่ยังคงเผชิญกับความท้าทายเชิงคุณภาพ จากผลการประเมิน PISA และ O-NET ที่สะท้อนถึงคุณภาพผู้เรียนที่ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมาย พบว่าในระดับสถานศึกษายังคงประสบปัญหาการบริหารงานวิชาการที่ขาดทิศทางอย่างชัดเจน ซึ่งส่วนหนึ่งมีสาเหตุมาจาก วิสัยทัศน์ของผู้บริหารที่ยังไม่สามารถแปลงไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ความไม่ชัดเจนดังกล่าวส่งผลให้การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลขาดเอกภาพ ไม่สอดคล้องกับการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 อันเป็นเป้าหมายสำคัญของการประเมินระดับนานาชาติ เช่น PISA โดยเฉพาะในบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5, 2567) ในระดับปฏิบัติการยังคงปรากฏข้อจำกัดเชิงโครงสร้างในการบริหารงานวิชาการหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาหลักสูตรที่ยังขาดความยืดหยุ่นเพื่อตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ยังคงเน้นการถ่ายทอดความรู้เชิงบรรยายมากกว่าการส่งเสริมการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง การวัดและประเมินผลที่ไม่ให้ความสำคัญกับการสอบเชิงท่องจำมากกว่าการประเมินสมรรถนะที่แท้จริง ตลอดจนการนิเทศการศึกษาที่มีคุณค่าเน้นไปอย่างไม่ต่อเนื่องและถูกลดทอนบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน (สุภา คงบุ่งคล้า, 2561)

ความแตกต่างระหว่างสภาวะที่พึงประสงค์และสภาพความเป็นจริงนี้ ได้แสดงให้เห็นถึงช่องว่างเชิงนโยบายและการปฏิบัติที่น่าวิตก ทั้งนี้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้วางกรอบและเจตนารมณ์ที่ชัดเจนในการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยกำหนดให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และได้ระบุแนวทางการจัดการศึกษาที่ยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542) แม้เป้าหมายหลักของการศึกษาชาติตามกฎหมายจะมุ่งสร้างผู้เรียนที่มีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 แต่กระบวนการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาส่วนใหญ่มักยังคงยึดติดกับกระบวนการที่เดิม โดยมุ่งเน้นเพียงการดำเนินงานตามระเบียบและการจัดการปัญหาเฉพาะหน้า แตกต่างจากสภาวะที่ควรเป็น ซึ่งเป็นการบริหารที่ขับเคลื่อนด้วยวิสัยทัศน์และมีพลวัต ช่องว่างนี้ชี้ให้เห็นว่าระบบการศึกษายังขาด กลไกที่มีประสิทธิภาพในการแปลงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารไปสู่การปฏิบัติในงานวิชาการให้เกิดประสิทธิผล ปัญหาหลักจึงอยู่ที่การนำวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติ ซึ่งมักเกิดจากการที่ผู้บริหารไม่สามารถสื่อสารและเผยแพร่วิสัยทัศน์ให้บุคลากรเข้าใจได้อย่างทั่วถึง ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงต่อคุณภาพการศึกษาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ตกต่ำลง (ภาณุวัฒน์ ภาสแก้ว, 2559)

ภาวะชะงักงันในการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานวิชาการดังที่กล่าวมา มีต้นตอสำคัญประการหนึ่งมาจาก วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา กล่าวคือ การที่ผู้บริหารขาดวิสัยทัศน์ที่เฉียบคมและร่วมสมัย หรือขาดศักยภาพในการแปลความวิสัยทัศน์นั้นให้กลายเป็นแผนกลยุทธ์และแนวทางปฏิบัติที่จับต้องได้สำหรับบุคลากร แม้จะมีงานวิจัยจำนวนมากที่ยืนยันว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของสถานศึกษา (นาคนครา เกลนปก, นภาเดช บุญเชิดชู และจิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย, 2566) แต่ในทางปฏิบัติกลับพบว่ายังมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทั้งในด้านความเข้าใจ การนำไปใช้ และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะในบริบทของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งผู้บริหารอาจมีแนวทางที่ไม่ชัดเจนในการใช้วิสัยทัศน์เป็นเครื่องมือนำทางการบริหารงานวิชาการให้บรรลุเป้าหมายด้านคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม

จากความสำคัญและสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง สำหรับนำไปใช้เป็นแนวทางประยุกต์ในการพัฒนาผู้นำทางการศึกษาให้มีความสามารถในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาในระดับสถานศึกษาได้อย่างแท้จริงต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5
2. เพื่อศึกษาระดับวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5

กรอบแนวคิดในการวิจัย

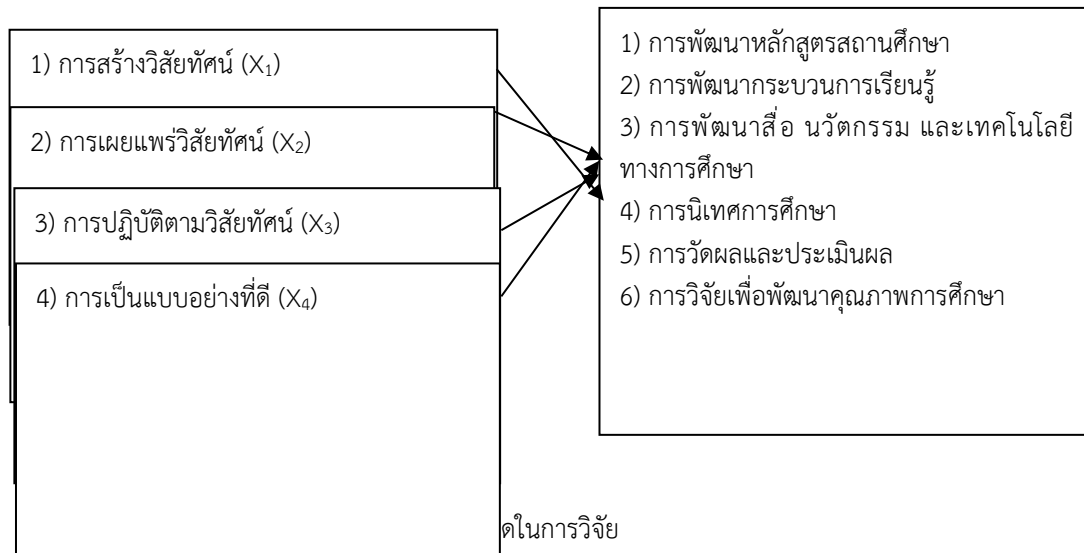
ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรพยากรณ์

วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา

ตัวแปรเกณฑ์

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างน้อย 1 ด้าน ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ประกอบไปด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 ประจำปีการศึกษา 2568 จำนวนทั้งสิ้น 2,089 คน โดยจำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 179 คน และครู จำนวน 1,910 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 ประจำปีการศึกษา 2568 จำนวน 327 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 607–608) การได้มาของกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้นภูมิในการสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check list) เกี่ยวกับตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อ 3) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา 4) ด้านการนิเทศการศึกษา 5) ด้านการวัดผลและประเมินผล และ 6) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ โดยแต่ละระดับมีความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, น. 121)

5 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 จากการสังเคราะห์วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ 2) ด้านการเผยแพร่วิสัยทัศน์ 3) ด้านการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ และ 4) ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ โดยแต่ละระดับมีความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, น. 121)

5 หมายถึง วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับ วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องในเอกสาร งานวิจัย วารสาร รวมทั้งหลักการทฤษฎีของนักวิชาการ เพื่อนำมาใช้สรุปเป็นกรอบตัวแปรในการวิจัย และเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ

2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามที่ถูกต้องตามหลักการ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, น. 121)

3. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 จากการสังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การวัดและการประเมินผล 2) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน 4) ด้านการนิเทศการศึกษา 5) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา และ 6) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

4. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 จากการสังเคราะห์วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ 2) ด้านการเผยแพร่วิสัยทัศน์ 3) ด้านการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ 4) ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี

5. นำเสนอแบบสอบถามฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบแก้ไขการใช้ภาษาความครอบคลุม และความถูกต้องสมบูรณ์ของเนื้อหาจากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง

6. นำเสนอแบบภาพที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) ความถูกต้องของรูปแบบ (Format) และความถูกต้องของภาษา (Wording) ให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องของคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยาม

คัพท์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60 ถึง 1.00 จึงจะถือว่าผ่านเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 103) และนำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือให้สมบูรณ์และเหมาะสม ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่ามีค่า IOC 1.00 ซึ่งถือว่าผ่านเกณฑ์

7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 ปีการศึกษา 2568 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน และนำผลการตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 103) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่น ดังต่อไปนี้

7.1 การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา มี 6 องค์ประกอบ ค่าความเชื่อมั่นโดยรวมเท่ากับ .963 และแยกตามองค์ประกอบ ดังนี้

7.1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .858

7.1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .890

7.1.3 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .824

7.1.4 ด้านการนิเทศการศึกษา ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .939

7.1.5 ด้านการวัดผลและประเมินผล ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .759

7.1.6 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .901

7.2 วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา มี 4 องค์ประกอบ ค่าความเชื่อมั่นโดยรวมเท่ากับ .973 และแยกตามองค์ประกอบ ดังนี้

7.2.1 ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .923

7.2.2 ด้านการเผยแพร่วิสัยทัศน์ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .928

7.2.3 ด้านการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .917

7.2.4 ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .945

8. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงให้เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์หนังสือจากบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 ขออนุญาตเก็บข้อมูลในสถานศึกษาที่สังกัดไว้เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ขอความอนุเคราะห์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 ขออนุญาตผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5

3. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 ไปยังสถานศึกษากลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์และแบบสอบถามออนไลน์ Google Forms สำหรับบางสถานศึกษา ผู้วิจัยจะเดินทางไปเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง

4. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับจากไปรษณีย์ แบบสอบถามออนไลน์ Google Forms และดำเนินการเก็บแบบสอบถามที่เหลือด้วยตนเอง

5. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในลำดับต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัย ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ มีดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) จากแบบสอบถามตอนที่ 1

2. ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านมาเป็นภาพรวมและรายด้าน แล้วนำมาแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 103)

4.51-5.00 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

- 2.51-3.50 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.51-2.50 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย
- 1.00-1.50 หมายถึง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด
3. วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านมาเป็นภาพรวมและรายด้าน แล้วนำมาแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 103)
- 4.51-5.00 หมายถึง วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.51-4.50 หมายถึง วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในระดับมาก
- 2.51-3.50 หมายถึง วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในระดับปานกลาง
- 1.51-2.50 หมายถึง วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในระดับน้อย
- 1.00-1.50 หมายถึง วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด
4. นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 มาหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยการวิเคราะห์วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 จะต้องหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Pearson (Pearson's product moment correlation) ทั้งนี้เพื่อป้องกันการเกิด Multicollinearity คือการมีสหสัมพันธ์กันเองระหว่างตัวแปรพยากรณ์มากกว่า 2 ตัว ซึ่งการที่ตัวแปรพยากรณ์มีความสัมพันธ์กันในระดับที่สูง อาจส่งผลให้สมการตัวแปรที่ใช้ในการพยากรณ์ตัวแปรเกณฑ์มีความคลาดเคลื่อน ดังนั้นจึงต้องตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ เพื่อให้แน่ใจว่าตัวแปรพยากรณ์สามารถคงอยู่ในสมการตัวแปรได้ (อินทัย ตรีวานิช, 2552 น. 55-57)
- เมื่อ r แทนค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สหสัมพันธ์
- $r < 0.20$ ระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรน้อย
- $0.21 < r \leq 0.40$ ระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรค่อนข้างน้อย
- $0.41 < r \leq 0.60$ ระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปานกลาง
- $0.61 < r \leq 0.80$ ระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรค่อนข้างมาก
- $r > 0.80$ ระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรมาก
- และจากแนวคิดของอุทัยวรรณ สายพัฒนา (2547, น. 56) ในการทดสอบนัยสำคัญของสหสัมพันธ์นี้ มีค่าบางเสี่ยงเสนอแนะว่าเป็นวิธีการที่ยาก ให้ใช้วิธีง่ายๆ คือใช้เกณฑ์ค่าสัมบูรณ์ของสหสัมพันธ์ที่มากกว่า 0.80 คือ $|r| > .80$ ถือว่ามีความสัมพันธ์กัน แสดงว่าเกิด Multicollinearity ซึ่งเกณฑ์ที่สามารถขัดหลุมได้ง่ายอยู่ที่บุคคลเดียว อย่างไรก็ตามในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกที่จะพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ด้วยเกณฑ์ของ อินทัย ตรีวานิช (2552, น. 55-57)
- หากค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ด้วยกันมีค่า r มากกว่า .80 ผู้วิจัยจะดำเนินการพิจารณา จากค่า VIF และ Tolerance ซึ่งค่า VIF ควรมีค่าน้อยกว่า 10 และค่า Tolerance มีค่าไม่น้อยกว่า .10 จึงเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอย (วิศิรา อรุณกิตติพร, 2561, น. 86)
5. สร้างสมการพยากรณ์โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) เพื่อพยากรณ์การวิเคราะห์วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5

ผลการวิจัย

1. วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 โดยภาพรวมและรายด้าน

วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. ด้านการสร้างวิสัยทัศน์	4.51	0.50	มากที่สุด
2. ด้านการเผยแพร่วิสัยทัศน์	4.50	0.48	มาก
3. ด้านการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์	4.45	0.42	มาก
4. ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี	4.53	0.45	มากที่สุด
รวม	4.50	0.39	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ค่าเฉลี่ยวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.50$, S.D. = 0.39) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี ($\bar{x} = 4.53$, S.D. = 0.45) รองลงมา คือ ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ ($\bar{x} = 4.51$, S.D. = 0.50) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการเผยแพร่วิสัยทัศน์ ($\bar{x} = 4.50$, S.D. = 0.48) และ ด้านการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ ($\bar{x} = 4.45$, S.D. = 0.42)

2. การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 โดยภาพรวมและรายปัจจัย

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.43	0.45	มาก
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.40	0.43	มาก
3. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา	4.35	0.46	มาก
4. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.37	0.52	มาก
5. ด้านการวัดผลและประเมินผล	4.45	0.41	มาก
6. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.35	0.45	มาก
รวม	4.39	0.36	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าเฉลี่ยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.36) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.41) รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.45) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.45) และ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.46) ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์การพยากรณ์วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการวิเคราะห์การพยากรณ์วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	X	Y
ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ (X_1)	-					
ด้านการเผยแพร่วิสัยทัศน์ (X_2)	.687**	-				
ด้านการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ (X_3)	.702**	.717**	-			
ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี (X_4)	.562**	.619**	.490**	-		
วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา (X)	.875**	.891**	.849**	.784**	-	
การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา (Y)	.592**	.461**	.475**	.367**	.560**	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 แสดงว่า วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา (X) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .560$) โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ (X_1) มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการในระดับปานกลาง ($r = .592$, $p < .01$) ส่วนด้านการเผยแพร่วิสัยทัศน์ (X_2) มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง ($r = .461$, $p < .01$) ขณะที่ด้านการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ (X_3) มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางเช่นกัน ($r = .475$, $p < .01$) และด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี (X_4) มีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำถึงปานกลาง ($r = .367$, $p < .01$) ทั้งนี้ องค์ประกอบย่อยทุกด้านของวิสัยทัศน์ผู้บริหาร (X_1 - X_4) มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงกับวิสัยทัศน์โดยรวม (X) โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .784 – .891 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าทั้งสี่ด้านเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งเสริมภาพรวมของวิสัยทัศน์ผู้บริหารสถานศึกษาและส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาโดยรวม

อย่างไรก็ตาม ในการทดสอบนัยสำคัญของค่าสหสัมพันธ์ ได้มีการพิจารณาตามเกณฑ์ที่ระบุว่า หากค่าสหสัมพันธ์มีค่าสมบูรณ์

มากกว่า 0.80 ย่อมสะท้อนถึงความสัมพันธ์ที่สูงจนเกินไป ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity (อุทัยวรรณ สายพัฒนา, 2547, น. 55-57) สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์การพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ตามแนวทางของ อโนทัย ตรีวานิช (2552, น. 55-57) โดยหากพบค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์มีค่า r มากกว่า .80 ผู้วิจัยจะตรวจสอบเพิ่มเติมโดยใช้ค่า VIF และค่า Tolerance ซึ่งกำหนดให้ค่า VIF ควรมีค่าน้อยกว่า 10 และค่า Tolerance ไม่ควรต่ำกว่า .01 ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่า Tolerance และ VIF ของวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 5

วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา	Tolerance	VIF
ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ (X_1)	1.00	1.00
ด้านการเผยแพร่วิสัยทัศน์ (X_2)	.528	1.895
ด้านการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ (X_3)	.507	1.972
ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี (X_4)	.685	1.461

จากตารางที่ 4 พบว่า วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่า Tolerance อยู่ระหว่าง .507-1.00 และค่า VIF อยู่ระหว่าง 1.00-1.972 โดยข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอย คือ ค่า Tolerance มากกว่า .10 และ ค่า VIF ต้องน้อยกว่า 10 ผลการวิเคราะห์พบว่า ตัวแปรทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสมและเป็นไปตามข้อกำหนดเบื้องต้นของการใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอย (วรศรา อรุณกิตติพร, 2561:86)

4. การวิเคราะห์การถดถอยวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์การถดถอยวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5

ตัวแปร	สัมประสิทธิ์ การถดถอย จากคะแนนดิบไม่ปรับมาตรฐาน (b)	สัมประสิทธิ์การถดถอยจากคะแนนมาตรฐาน (β)	t	p
ค่าคงที่	2.494		17.24**	.000
ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ (X_1)	0.422	0.592	13.25**	.000

$R = .592$, $R^2 = .351$, Adjusted $R^2 = .349$, $p = .000$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 5 พบว่า ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา (X_1) สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยไม่ปรับมาตรฐาน (b) เท่ากับ 0.422 และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (β) เท่ากับ 0.592 ขณะที่ค่าสถิติ t มีค่า 13.25 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .000 ซึ่งสะท้อนว่าสมการถดถอยมีความเหมาะสมและตัวแปรด้านการสร้างวิสัยทัศน์มีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการอย่างชัดเจน นอกจากนี้ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุ (r) มีค่า 0.592 และค่า R^2 เท่ากับ 0.351 พร้อมค่า Adjusted R^2 เท่ากับ 0.349 แสดงว่าโมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของการบริหารงานวิชาการได้ร้อยละ 34.9 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับปานกลางและมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่าคงที่ของสมการมีค่า 2.494 และมีความแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญ ($t = 17.24$, $p = .000$) ทำให้สรุปได้ว่า การสร้างวิสัยทัศน์ของผู้บริหารเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ

จากตารางที่ 5 สามารถสร้างสมการพยากรณ์วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 ในรูปแบบคะแนนดิบ มีดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 2.494 + 0.422X_1$$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_y = 0.592X_1$$

อภิปรายผล

1. การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านการวัดผลและประเมินผล ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 มีความเข้าใจและให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการซึ่งถือเป็นหัวใจของการบริหารงานในสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นที่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้ด้านที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบและยืนยันผลลัพธ์ของการเรียนรู้ อย่าง ด้านการวัดผลและประเมินผล ถูกดำเนินการอย่างเข้มแข็งและเป็นระบบ เพื่อให้ได้ข้อมูลป้อนกลับที่ชัดเจนและน่าเชื่อถือสำหรับนำไปใช้ในการปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมและต่อเนื่องจึงมีค่าเฉลี่ยสูงสุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Bassey (2020) พบว่า การบริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในเขตเทศบาลคาบารัฐโครศรีเวอร์ ประเทศไนจีเรีย จากผลการศึกษานี้ ได้มีการเสนอแนะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และงานวิจัยของ ปาริฉัตร โตมี (2564) ที่ศึกษาเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวัดผลประเมินผลทางการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เช่นเดียวกับงานวิจัยของ ลัดดา วงศ์ระจ่าง (2567) ที่ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคความปรกตติดไปทีส่งผลต่อคุณภาพวิชาชีพของวิทยาลัยสารพัดช่าง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่ามีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณา เป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารงานวัดผลและประเมินผล ด้านการบริหารงานสื่อการเรียนการสอน ด้านการบริหารงานแผนกวิชา ด้านการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้านการบริหารงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน และด้านการบริหารงานวิทยบริการและห้องสมุด ตามลำดับ

2. วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี รองลงมา คือ ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก บทบาทของผู้บริหารในฐานะผู้นำทางการศึกษา ที่มีความประพฤติดและทัศนคติที่ส่งผลต่อการสร้างแรงบันดาลใจและความเชื่อมั่นให้แก่บุคลากรในสถานศึกษา สาเหตุที่ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดีได้รับคะแนนสูงอาจเนื่องมาจากธรรมชาติของบทบาทผู้บริหารในยุคปัจจุบันที่ต้องแสดงออกถึงความรับผิดชอบ ความโปร่งใส ความมีวินัย และจรรยาบรรณวิชาชีพ ซึ่งช่วยสร้างความไว้วางใจให้กับครู บุคลากร และชุมชนทางการศึกษา ทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดภาวะผู้นำเชิงคุณธรรม (Moral leadership) และภาวะผู้นำเชิงการเปลี่ยนแปลง (Transformational leadership) ที่มุ่งให้ผู้นำเป็นผู้จุดประกายและสร้างแบบอย่างเชิงบวกแก่ผู้ตาม รองลงมาคือด้านการสร้างวิสัยทัศน์ ซึ่งอยู่ในระดับมากเช่นกัน อาจเนื่องมาจากผู้บริหารมีความสามารถในการกำหนด ทิศทางการพัฒนาสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาศั้นพื้นฐานและบริบทของชุมชน ผู้บริหารจำนวนมากมีการสื่อสารทิศทางและเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างชัดเจน ทำให้ครูและบุคลากรสามารถร่วมกันพัฒนางานวิชาการได้อย่างเป็นระบบดังนั้น ภาพรวมของวิสัยทัศน์ผู้บริหารที่อยู่ในระดับสูง จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพการดำเนินงานทางวิชาการของสถานศึกษาในเขตพื้นที่ดังกล่าว สอดคล้องกับ รัตนา คนไว (2565) พบว่า แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู มีจำนวน 3 ด้าน คือ ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ และการเป็นแบบอย่างที่ดี และปริญญ์ สมตัว และสุมิตรา ยาประดิษฐ์ (2566) พบว่า วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู มี 5 ด้าน คือ การสร้างวิสัยทัศน์ การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ การเผยแพร่วิสัยทัศน์ การเป็นแบบอย่างที่ดี การมอบอำนาจ สามารถพยากรณ์แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาโดยรวมได้ ร้อยละ 61.6 เช่นเดียวกับ นฤวรรณ มาตย์เคน และพระครูชัยรัตนกร (2567) พบว่า ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการเผยแพร่วิสัยทัศน์ รองลงมาคือ ด้านการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี

3. วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยไม่ปรับมาตรฐาน เท่ากับ 0.422 และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน เท่ากับ 0.592 ขณะที่ค่าสถิติ t มีค่า 13.25 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .000 ซึ่งสะท้อนว่าสมการถดถอยมีความเหมาะสมและตัวแปรด้านการสร้างวิสัยทัศน์มีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการอย่าง

ชัดเจน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบริบทของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ซึ่งกำลังเผชิญกับความท้าทายด้านคุณภาพผู้เรียนและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารที่มีความสามารถในการสร้างวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์จะสามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาทางวิชาการได้อย่างชัดเจน ริเริ่มนวัตกรรมทางการเรียนการสอน พัฒนาหลักสูตร และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้การบริหารงานวิชาการมีความเป็นระบบและเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุ มีค่า 0.592 และค่า R^2 เท่ากับ 0.351 พร้อมค่า Adjusted R^2 เท่ากับ 0.349 แสดงว่าโมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของการบริหารงานวิชาการได้ถึงร้อยละ 34.9 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับปานกลางและมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่าคงที่ของสมการมีค่า 2.494 และมีความแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญ ($t = 17.24, p = .000$) ส่วนวิสัยทัศน์ด้านการเผยแพร่วิสัยทัศน์ การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ และการเป็นแบบอย่างที่ดี แม้จะมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก แต่ไม่ปรากฏอิทธิพลเชิงพยากรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเป็นบทบาทพื้นฐานที่ผู้บริหารส่วนใหญ่ปฏิบัติอยู่แล้วอย่างสม่ำเสมอ จึงไม่ก่อให้เกิดความแตกต่างด้านผลลัพธ์การบริหารงานวิชาการอย่างชัดเจนในเชิงสถิติ ทำให้สรุปได้ว่า การสร้างวิสัยทัศน์ของผู้บริหารเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญ สอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่าวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างน้อย 1 ด้าน ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5

จากผลการวิจัยดังกล่าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นลำดับแรก โดยจัดทำแผนพัฒนาผู้บริหารอย่างเป็นระบบ มุ่งเสริมสร้างสมรรถนะด้านการคิดเชิงนวัตกรรม การใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในระยะยาว

ข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย สรุปผลการวิจัย และการอภิปรายผลการวิจัย เรื่องวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ผู้บริหารควรจัดให้มีการอบรมพัฒนาศักยภาพครูในการใช้เทคโนโลยี และสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ที่ทันสมัย นอกจากนี้ควรจัดหาอุปกรณ์และทรัพยากรดิจิทัลที่เพียงพอและเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา รวมทั้งสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับแหล่งเรียนรู้ภายนอกเพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยี และควรกำหนดแนวทางหรือกลไกการติดตามการใช้สื่อและนวัตกรรมเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อผู้เรียน

1.2 ผู้บริหารควรพัฒนากระบวนการเผยแพร่วิสัยทัศน์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยใช้ช่องทางการสื่อสารที่หลากหลายและเข้าถึงบุคลากรทุกระดับได้อย่างทั่วถึง ควรจัดกิจกรรมหรือเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับทิศทางและเป้าหมายของสถานศึกษา นอกจากนี้ ผู้บริหารควรเชื่อมโยงวิสัยทัศน์เข้ากับแผนปฏิบัติการและภารกิจของบุคลากร เพื่อให้เกิดการนำไปใช้จริง และควรมีกลไกติดตามประเมินผลการสื่อสารวิสัยทัศน์เพื่อปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

1.3 ผู้บริหารควรเสริมสร้างกลไกและแนวทางในการนำวิสัยทัศน์ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยกำหนดแผนปฏิบัติการที่เชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์อย่างชัดเจน พร้อมทั้งมอบหมายบทบาทหน้าที่ให้ครูและบุคลากรสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ควรจัดประชุมติดตามความก้าวหน้าอย่างสม่ำเสมอเพื่อประเมินการดำเนินงานตามวิสัยทัศน์ รวมทั้งสนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็นเพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา

1.4 ผลการวิจัยชี้ชัดว่าการสร้างวิสัยทัศน์ของผู้บริหารมีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดควรพัฒนาหลักสูตรอบรมหรือโปรแกรมเสริมศักยภาพที่มุ่งเน้นทักษะด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ การคิดเชิงกลยุทธ์ และการวางแผนเชิงอนาคต เพื่อให้ผู้บริหารสามารถกำกับทิศทางการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.5 เนื่องจากวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสามารถอธิบายความแปรปรวนของการบริหารงานวิชาการได้ถึงร้อยละ 34.9 จึงควรให้สถานศึกษานำวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้มาปรับใช้กับทุกขั้นตอนของงานวิชาการ เช่น การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การออกแบบหลักสูตรสถานศึกษา การสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ และการพัฒนาครู เพื่อให้วิสัยทัศน์เป็นแนวทางสำคัญในการขับเคลื่อนคุณภาพผู้เรียน

1.6 จากผลการวิจัยที่ระบุว่าวิสัยทัศน์มีผลเชิงบวกอย่างชัดเจน ผู้บริหารควรจัดให้มีระบบติดตามและประเมิน

ความสอดคล้องระหว่างวิสัยทัศน์กับการดำเนินงานวิชาการในทุกระดับ รวมทั้งควรสื่อสารวิสัยทัศน์ให้ครู บุคลากร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าใจตรงกัน เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมและขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนอย่างยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาตัวแปรอื่นที่อาจเป็นปัจจัยร่วมในการพยากรณ์ประสิทธิภาพงานวิชาการแม้ว่าการสร้างวิสัยทัศน์ของผู้บริหารจะสามารถอธิบายความแปรปรวนของการบริหารงานวิชาการได้ร้อยละ 34.9 แต่ยังมีปัจจัยอื่นที่อาจมีอิทธิพลร่วม เช่น ภาวะผู้นำทางวิชาการ (Instructional leadership) วัฒนธรรมองค์กร แรงจูงใจของครู หรือความพร้อมด้านทรัพยากร จึงควรมีการขยายตัวแปรในการศึกษาเพื่อให้ได้โมเดลการทำนายที่ครอบคลุมและแม่นยำมากขึ้น

2.2 ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสานเพื่อเก็บข้อมูลเชิงลึกเพิ่มเติม การวิจัยครั้งนี้อาศัยข้อมูลเชิงปริมาณเป็นหลัก การศึกษาครั้งต่อไปควรใช้การวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed methods) โดยเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพเพิ่มเติม เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหาร ครู หรือคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่ออธิบายกลไกที่ทำให้วิสัยทัศน์มีผลต่อการบริหารงานวิชาการ รวมทั้งช่วยตรวจสอบความสมเหตุสมผลของผลเชิงสถิติ

2.3 ขยายขอบเขตประชากรและพื้นที่วิจัยเพื่อเพิ่มความสามารถทั่วไปของผลการศึกษา เพื่อให้ผลการวิจัยมีความครอบคลุมมากขึ้น การศึกษาครั้งต่อไปควรขยายกลุ่มตัวอย่างไปยังเขตพื้นที่การศึกษาอื่นหรือสถานศึกษาในระดับที่แตกต่างกัน เช่น โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง หรือโรงเรียนเอกชน รวมถึงการเปรียบเทียบระหว่างเขตพื้นที่ เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่สามารถนำไปใช้ในบริบทที่หลากหลายมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- นาคนครา เกลนปก, นภาเดช บุญเชิดชู และจิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย. (2566). ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดราชบุรี. วารสารสรีนธรปริทรรศน์, 24(1), น. 485-498.
- นฤวรรณ มาตชัยเคน และพระครูชัยรัตนการ. (2567). ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 3. วารสารการบริหารการศึกษา มจร.วิทยาเขตร้อยเอ็ด, 4(2), น. 95-107.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1 (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2560). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 10 ฉบับปรับปรุงใหม่). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปาริฉัตร ไตมี. (2564). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ปริญญ์ สมตัว และสุมิตรา ยาประดิษฐ์. (2566). วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1. วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย, 5(4), น. 148-162.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. (14 สิงหาคม 2542). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 116 ตอนที่ 74ก หน้า 3.
- ภาณุวัฒน์ กาศแก้ว. (2559). มิติวิสัยทัศน์ของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มาลัยพร สาวีสัย. (2563). วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- รัตนา คนไฉ. (2565). ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ลัดดา วงศ์ระจำง. (2567). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคความปกติกลับไปสู่ส่งผลต่อคุณภาพวิชาชีพของวิทยาลัยสารพัดช่าง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- วิศรา อรุณกิตติพร. (2561). ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดุสิต วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุภา คงบุ่งคล้า. (2561). การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการและแนวทางแก้ปัญหาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1. สิกขวารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล, 5(1), น. 58-68.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2566). รายงานผลการประเมิน PISA 2022. [Online]. Available: <https://pisathailand.ipst.ac.th/news-21/>. [2566, ธันวาคม 6].
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5. (2567). แผนพัฒนาการศึกษา. นครราชสีมา: ผู้แต่ง.
- อนันต์ ตรีวานิช. (2552). สถิติธุรกิจ (พิมพ์ครั้งที่ 4). ขอนแก่น: คณะวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อุทัยวรรณ สายพัฒนา. (2547). Collinearity. วารสารปริชาต มหาวิทยาลัยทักษิณ, 17(1), น. 55-62.
- Bassey, I. (2020). School administration and academic performance of secondary school students. SSRN 3568473, 2020•papers.ssrn.com
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3), pp. 607-610.